

ת"פ (תל אביב) 37477-06-24 - מדינת ישראל נ' בצלאל אייטלברג

ת"פ (תל-אביב-יפו) 37477-06-24 - מדינת ישראל נ' בצלאל אייטלברגשולם תל-אביב-יפו
ת"פ (תל-אביב-יפו) 37477-06-24

מדינת ישראל

נגד

צלאל אייטלברג

ע"י ב"כ עו"ד קובי בר-לב

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו

[21.04.2025]

כבוד השופט, סגן הנשיאה אור ממון

ע"י ב"כ עוה"ד

גזר דין

א. כתב האישום וההרשעה

הנאשם הורשע לאחר הודאתו בעבירות של ביצוע פעולות ספק גז בלא רישיון ספק גז, עבירות לפי סעיף 2(1)+50(א) לחוק הגז הפחממני המעובה, תשפ"א - 2020 (להלן: חוק הגז) ובעבירה של הכנסת מכלי גז לישראל בניגוד להוראות צו הגז (בטיחות ורישיון) (מכלי גז"מ מטלטלין) תשע"ה - 2015, סעיף 6(א) וביחד עם סעיף 50(ה) וסעיף 6 לתוספת התשיעית של חוק הגז (ריבוי עבירות - ללא ציון מספרן). מכתב האישום עולה כי בתאריך 25.4.23 או בסמוך לכך, מכר הנאשם 4 מיכלי גז בקיבולת של 12 ק"ג, מחברות שונות, זאת עבור 440 ₪.

עוד עולה מכתב האישום שהנאשם ביצע התקנת מכלים בחצר ביתו של מר שלמה רפאל יזדי (להלן: שלמה) בעיר תל אביב. וכי הנאשם רכש את המיכלים אשר סיפק לשלמה מכפר פלסטיני שאינו בשטח שיפוטה של ישראל. כן עולה, שבמועדים הרלוונטיים לכתב האישום, לא היה בידו של הנאשם רישיון לשמש כספק גז, ולבצע את מכירת המכלים לשלמה.

וכן מפורט בכתב האישום בסעיף 5 "הנאשם היה נוהג, על פי תקופה ארוכה, אשר אינה ידועה למאשימה במדויק, להכניס לתוך ישראל מספר מכלים (כ-4-5 מכלים בכל פעם), בתדירות של כפעם בשבוע, וזאת בכ-30 מקרים בשנה האחרונה, ולספק מכלים אלו ללקוחות שונים."

חשוב להדגיש, שלמרות שהוראת החיקוק השניה (ודומה שהמשמעותית יותר באישום זה) היא עבירת קנס מנהלי, בחרה המאשימה להגיש כתב אישום נגד הנאשם. וכן יש לציין, שהמאשימה לא רשמה בכתב האישום הודעה לפי סעיף 15 א' לחסד"פ - כלומר המאשימה מנועה בתיק זה לעתור לענישה של מאסר בפועל (או בעבודות שירות). ביום 28.10.24, הודה הנאשם בכתב האישום כפי שהוא, ללא הסדר, וללא תיקונים והתבקשה דחיה של הטיעונים לעונש במהלכה סוכם שידברו הצדדים.

ב. הטיעונים לעונש

טיעונים לעונש התקיימו ביום 26.2.25.

מטעם המאשימה לא הוגשו מוצגים לעונש.

מטעם הנאשם הוגשו מספר מסמכים לעונש:

נ/1 - תעודת מניו של הנאשם שמתנדב במשמר האזרחי, "חוות דעת למתנדב" מיחידת "ימת"א שפלה" מדצמבר 24 (ככל הנראה לצורך מתן רשיון נשק), ממנה עולה, בין השאר, שהנאשם מתנדב פעיל מזה 17 שנה, מבצע תפקידו בצורה יוצאת דופן, אדיב, לא מעורב באירועי משמעת ואדם ערכי. מכתב המלצה בחתימת ק. אג"מ את"ן מינואר 2025, לפיו הנאשם, בין השאר, מתנדב איכותי ומסור בעל משמעת עצמית גבוהה מאוד. וכן תעודת הוקרה על השתתפות בטיול ג'יפים למען משפחות "עוטפים באהבה".

נ/2 - מכתב בחתימת מנהל ענייני בטיחות הגז ממינהל הדלק והגז של משרד האנרגיה והתשתיות (להלן בגזר דין זה: המנהל) מתאריך 2.8.23, בנושא "בקשתך לחידוש רישיון לעיסוק בעבודות גפ"מ", וממנו עולה כי נמצא רישום פלילי שעשוי להצביע על כך "שאינך ראוי לעסוק בעבודת גז", תוך מתן אפשרות לנאשם להעביר טענות בכתב בתוך 14 יום. וכן מסמכי תגובה שהועברו מטעם סגורו של הנאשם למנהל.

נ/3 - מסמכים רפואיים של הנאשם (בעיות התניידות שלא ארחיב לגביהן בשל אופי המסמכים).

נ/4 - מסמכים רפואיים באשר לגב' איטלברג (חבלה בכתף).

ג. טיעוני הצדדים

הטיעונים נסובו סביב בקשת הנאשם לביטול ההרשעה וכן בשאלת העונש.

ב"כ המאשימה בטיעוניו הדגיש והציג פסיקה, לפיה במקרים דומים, בעבירות מסוג זה יש עתירה לענישה של מאסר בפועל (ולו לריצוי בדרך של ע"ש). אך מאחר ובמקרה זה אין עתירה למאסר בפועל סבורה המאשימה שצריך להיות "תמהיל ענישה" (מאסר על תנאי, קנס, התחייבות).

התובע הדגיש כי לגבי כל מיכל שמוכנס לישראל יש קנס מנהלי של כ- 750 ₪, כאשר כתב האישום, עוסק לטענת התובע בכ- 150 מיכלים שהוכנסו לישראל.

לדברי התובע, אם המתחם לא כולל ענישה בפועל אזי מתחם הקנס צריך להיות בין 120 אלף ₪ ל- 150 אלף ₪ לצד ענישה נלווית (עמ' 8 שו' 19).

באשר למיקום הנאשם במתחם, סבור התובע שיש לתת את הדעת על כך שמדובר במבצע העיקרי ושמדובר על תקופה ארוכה, לא מדובר במעשה אקראי או חד פעמי, אלא מעשה מתוכנן, וגם שאף אם לא נגרם נזק הרי שהנזק שצפוי היה להיגרם הוא למעשה פגיעה פוטנציאלית בשלום הציבור, בגוף וברכוש. כאשר המיכלים גם מוכנסים וגם מותקנים ועל כן יש הצטברות של סיכון. עוד נטען שהמעשים הופסקו רק לאחר שהנאשם נתפס. לדברי התובע המניע של הנאשם לביצוע העבירות הוא בצע כסף.

התובע הדגיש, שזה שהנאשם אחז ברישיון הקנה לו נגישות ולכן זה נסיבה לחומרה.

התובע הפנה למספר פס"ד, כאשר לטענתו ניתן לראות מגמת החמרה עם השנים:

ע"פ 16527-07-11 (מחוזי ירושלים) - שם הורשעה חברה פרטית ובעליה, בכך שב-11 מועדים שונים בין התאריכים 31.7.08 עד 17.1.09 הובילו ושיווקו ללקוחותיהם, באמצעות שתי מיכליות שבבעלותם, גז פחמני מעובה (גפ"מ). בית משפט קמא גזר למעוררת עונש של קנס בסכום של 110,000 ₪ ולמערער עונש של קנס בסכום של 55,000 ₪ ומאסר על תנאי והתחייבות.

ע"פ 12244-12-17 (מחוזי ירושלים) - המערער הורשע במסגרת הסדר בשורה ארוכה של עבירות ובמספר אישומים, וזאת לרבות עבירות שמבצע ימים ספורים לאחר שנתפס מבצע עבירות קודמות- המערער נידון ל- 2 חודשי מאסר בפועל, מע"ת וכן קנס שהוטל בבית משפט השלום בגובה של 7,500 ₪ והוחמר במחוזי ל- 15,000 ₪.

ת.פ. 16458-07-23 (שלום נצרת) שם הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעבירות רלוונטיות שונות, לנאשם הרשעות קודמות, וכן העבירות נשוא כתב האישום בוצעו פחות מחודשיים לאחר מתן גזר הדין הקודם. ביהמ"ש הטיל על הנאשם ענישה של מאסר בן 8 חודשים לריצוי בע"ש, וכן מאסר ע"ת, הפעלת התחייבות כספית בסך של 40,000 ₪ וכן קנס בסך של 60,000 ₪.

לאור השיקולים והפסיקה עתר התובע למקם הנאשם בין השליש התחתון למחצית המתחם.

התובע התייחס לבקשת הנאשם להימנע מהרשעה:

באשר לפגיעה בנאשם, סבור התובע שגם אם הנאשם יורשע, המנהל יוכל לשקול זאת ובכל זאת לחדש את רישיונו והפנה בעניין זה לנוסח סעיף 15 לחוק הגז.

התובע הדגיש, שהפסיקה שהציג הסנגור אינה מתאימה לנסיבות תיק זה. וכי מדובר במי שניצל את הרישיון שאחז בו לצורך ביצוע עבירות. וכעת מבקש לא להיות מורשע כדי לשמור על הרישיון.

התובע הציג פסיקה לתמוך בעמדתו בעניין זה, ובין השאר: רע"פ 2327/19 שם נדחתה בקשת רשות ערעור של מבקש שהורשע על עבירות לפי חוקי הבטיחות במסגרת פעילות באתר בנייה, וביקש לבטל הרשעתו לבל יאבד את רישיון הקבלן בו הוא אוזח.

וכן לתו"ב 35401-11-15 שם בית משפט קבע שאין לחרוג מכלל ההרשעה ואין להיעתר לבקשתה של הנאשמת, האדריכלית והמתכננת של המבנה, להימנע מהרשעתה, מהטעם שאי הרשעה עלולה לשדר מסר מקל בכל הקשור לאחריותם של ממלאי תפקיד בתחום הבנייה וכי מסר זה עלול לפגוע פגיעה ממשית בציבור ובשלטון החוק.

ב"כ הנאשם בטיעונו הדגיש שהנאשם בן 70, נעדר עבר פלילי, המתנדב במשטרה מזה כ-20 שנה. שירת שירות צבאי מלא בשירות. הנאשם מוכר בביטוח לאומי, מוגבל בניידות ובעל תו חניה לנכה, גם לאשת הנאשם נכות (הוצגו מסמכים). לדברי הסנגור כל מה שהנאשם יודע לעשות זה להיות טכנאי גז. הסנגור הדגיש שהנאשם נחקר לגבי מקרה אחד אך הודה במקרים נוספים שאפשרו לגבש נגדו כתב אישום רחב יותר. הסנגור הדגיש שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה בבית המשפט ולא העלה טענות נוספות. הסנגור גם הפנה לכך שאחיינו של הנאשם נהרג במלחמה האחרונה בעזה (במאי 2024).

לדברי הסנגור, הרשעה תפגע בנאשם בוודאות, וזאת מאחר שהנאשם כבר הוזמן לשימוע וכך עולה מהמסמכים (נ/2). הסנגור הגיש קובץ פסיקה שלטעמו תומך בביטול ההרשעה ובין השאר, החלטות בדבר ביטול הרשעה כאשר מדובר בעבירות שעניינן אחריות קפידה (שלא כפי המקרה שלנו), אך גם בעבירות "רגילות" אחרות.

באשר למתחם הענישה הרלוונטי הפנה הסנגור לפסיקה: ת"פ 49905-10-18 - שם דובר בנאשם שעל פי עובדות כתב האישום, בשנת 2017 עבד בחברת גז "גז השלום" כספק גז ללקוחות פרטיים בשדרות. הנאשם סיפק מיכלי גז ללקוחות פרטיים ללא רישיון לביצוע עבודות בגז בפרט לביצוע עבודות התקנה ולביצוע בדיקה תקנית לאחר ההתקנה. הנאשם היה מגיע לעיר שדרות עם בלוני גז, צופר ברחובות העיר כדי להודיע על בואו ומחליף בלוני גז לכל דורש, או לכאלו שתיאמו עימו מראש. באותן נסיבות, במהלך שנת 2017 התקין בשלושה בתים בשדרות, פעמים רבות, מיכלי גז מלאי גפ"מ, במערכות שבהם כבר חובר מיכל גז, וזאת ללא ניתוק מיכל הגז טרם ההתקנה וללא ביצוע בדיקה תקנית. בית המשפט קבע מתחם ענישה לכלל העבירות שביצע הנאשם שתחילתו בענישה שאינה כולל מאסר ועד 6 חודשי מאסר, קנס שנע בין 4,000 ₪ ל- 20,000 ₪ וענישה נלווית. והטיל על הנאשם קנס בסך 12,000 ₪, מע"ת והתחייבות.

ת"פ 6747-12-11 - שם דובר במי שהוגש נגדו כתב אישום בגין החזקה של למעלה מ- 120 מיכלי גז, ויוחסה לו עבירה לפי סעיף 338 (3) לחוק העונשין - שימוש פחזני באש או בחומרים מסוכנים - הנאשם נידון שם לשל"צ, מע"ת וקנס של 3000 ₪ (בבית המשפט המחוזי בוטל עונש המע"ת).

הסנגור סבר שאין לקיים את ההשוואה שביצע התובע באשר לגובה הקנס המנהלי, וטען כי התכלית של קנס מנהלי או של עיצום כספי היא תכלית שונה לחלוטין מהליך פלילי. לדברי הסנגור המאשימה היא שבחרה לנהל הליך פלילי, ועל כן אין היא יכולה לעתור לענישה שמקובלת בקנסות מנהליים.

גם הנאשם בחר לומר דברים, מסר שהוא לוקח אחריות על מעשיו. מרגיש בושה עמוקה מעצם הגשת כתב האישום. לדבריו הוא איש חוק אשר מתנדב במשטרת ישראל 20 שנה. בהזדמנות הראשונה לקח אחריות על מעשיו ולא "התנער" מעבירות אלה. הוא עוסק כטכנאי גז משנת 72 וזה כל מה שהוא יודע לעשות בחייו. בגיל 70 הוא לא מסוגל לעבוד במקצוע ובתחומים אחרים כי אינו מכיר דבר אחר אך ורק טכנאי גז. הוא איש משפחה עם 3 ילדים שבהם הוא תומך כלכלית. אם בית משפט יחליט להרשיעו, לא תהיה לו פרנסה והוא לא יכול לעזור לילדיו ולא יוכל להמשיך להתנדב במשטרה. הנאשם הוסיף שמצבו הרפואי החמיר בשל האירוע (לחץ דם גבוה) וביקש לא להרשיעו כי "כי כל עולמי יחרב לעד". לדבריו הוא לא ביצע את העבירות בגלל בצע כסף, אלא ניסה לעזור לאנשים שיש להם בעיה עם חברת הגז אשר לא מספקת להם גז. הוא גם הוסיף שרווחיו ירדו בשנת 2023 וגם בשנת 2024 בשל המקרה. כרגע אין לו תעודה אך הוא עובד, הוא הגיש בקשה ומחכה למענה מהמנהל.

לאחר הטיעונים לעונש הוגשו מסמכי השלמה מטעם הצדדים.

ביום 9.3.25 ב"כ הנאשם הגיש את הפסיקה שהוזכרה בטיעונו וכן דוח רווח והפסד לשנים 2023-2024 ממנו עלה כי הכנסתו החייבת במס של הנאשם בשנת 2023 עמדה על 20,712 ₪ ובשנת 2024 עמדה על סך של 11,544 ₪.

ביום 14.3.25 הגישה המאשימה השלמת מסמכים הנותנת את פרשנותה לדוחות הרווח והפסד שהוגשו, וכן התייחסה לפסיקת הנאשם כמו גם הפנתה להליך נוסף עפ"ג 19152-06-22 (מחוזי חיפה) ונטען כי קנסות בהליך הפלילי צריכים להיות בשיעור דומה ואף גבוה מהקנס שהיה מוטל, לו היה מדובר בהליך מנהלי.

עיון ב עפ"ג 19152-06-22 (מחוזי חיפה) - מלמד כי דובר שם על משיב שהורשע בעבירות של עיסוק כספק גז ללא רישיון, איסור שימוש והובלת 88 מיכלי גז, מהם 73 מיכלים קטנים ועוד 15 מיכלים גדולים. בימ"ש קמא גזר עליו קנס בסך של 9,000 ₪, התחייבות כספית ומע"ת. בית המשפט המחוזי קיבל הערעור, התייחס לכך שקנס מנהלי על כל מיכל הוא בסך של 1,500 ₪, והגדיל הקנס שהוטל, מבלי למצות את הדין, ל- 27,000 ₪ (כאשר בחישוב מתמטי מדובר בכ- 306 ₪ למיכל - כחמישית מהקנס המינהלי).

ביום 20.3.25 התייחס ב"כ הנאשם לתגובת המאשימה מיום 14.3.25, והפנה לפס"ד נוספים אליהם הפנו פסקי הדין שהוגשו בעבר על ידו - הן באשר למקרים שבהם החליט בית המשפט שלא להרשיע נאשמים, והן באשר למקרים שניתנו בהם קנסות נמוכים יחסית.

ד. דיון והכרעה

אדון תחילה בבקשת הנאשם להימנע מהרשעתו.

1) שאלת ההרשעה

הנאשם היה בעל רישיון בתחום הגז, וכתוצאה מכתב האישום זומן להליך שימוע תוך שהמנהל מזהירו כי הוא "שוקל לדחות את בקשתך שבנדון" (בקשה לחידוש הרישיון לעיסוק בעבודות גפ"מ - ר' נ/2).

לאור אלה סבור הסנגור שייגרם לנאשם נזק קונקרטי וייפגע עיסוקו בתחום הגז אם יורשע.

לאחר ששמעתי טענות הצדדים בעניין זה אני סבור שאין מקום להיעתר לבקשת הסנגור.

כך נקבע בע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מ"י (26.8.21) פורסם בנבו:

"דרך המלך היא כי יש להרשיע מי שנקבע כי ביצע את העבירה שבגינה הועמד לדין. יחד עם זאת, הדין מכיר במפורש גם באפשרות של אי-הרשעה חרף הקביעה שנאשם ביצע עבירה (סעיף 71א(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977). לא

מדובר בכלל אלא בחרג, לפחות ביחס לבגירים (רע"פ 8487/11 חברת נמלי ישראל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו]

פסקה ל"ח (23.10.2012)). עניין זה בא לידי ביטוי בהלכה הפסוקה לפיה האפשרות של אי-הרשעה מותנית בשני

תנאים מצטברים: ראשית, העניין רלוונטי רק כאשר סוג העבירה שביצע הנאשם מאפשר שלא להרשיעו מבלי לפגוע

בשיקולי הענישה הרחבים. לשון אחר, המבט צריך להיות מופנה כלפי האינטרס הציבורי הרחב, שמתבטא גם בצורך

בהרתעת הרבים, ולהשפעת אי-ההרשעה עליו. שנית, יש לבחון עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם

ההרשעה (ראו ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997))."

באשר לשיקול הראשון, דומה שהאינטרס הציבורי מחייב הותרת ההרשעה, דווקא כאשר מדובר במי שעיסוקו בגז,

ובפרט כאשר הוא מעוניין להמשיך ולעסוק בתחום הגז.

מקבל אני את עמדת המאשימה, שבהליך זה, העובדה שהיה לנאשם רישיון לעיסוק בעבודות גפ"מ קשורה קשר ישיר

לביצוע העבירות. בשל אותו רישיון פגש הנאשם לקוחות שהיו מעוניינים במיכלי גז וגם פגש לקוחות שחברות הגז מנעו

מהם התקנה של המיכלים אלא אם יעשו פעולות ותהליכי בדיקה שאותם לקוחות העדיפו לדלג עליהם - והנאשם,

באמצעות העבירות שביצע, סייע לאותם לקוחות "לדלג" על תהליכים אלה, שבין השאר נקבעו בחוק כדי למנוע

תאונות.

ביצוע העבירה איפשר לנאשם לספק שירות "טוב" (וגם זול) יותר ללקוחותיו ועל כן גם נתן לנאשם יתרונות על מתחריו שקיימו החוק כלשונו. בהיבט זה חשוב להרתיע דומים לנאשם, מי שעיסוקם בגז, לבל יפנו להשגת יתרונות אלה בעצמם.

לא זו אף זו, גם מהסיכון המובנה שקיים בתהליכים עליהם "דילג" הנאשם ואשר קשורים לבטיחות השימוש בגפ"מ, מובילים למסקנה שהאינטרס הציבורי הרחב מחייב הרשעה.
מבין פסקי הדין שבחנתי דומה שהנסיבות בע"פ 1110-01-19 (מחוזי ירושלים) רלוונטיות לשאלה שבמחלוקת שבפניי, שם דובר במשיב שיוחס לו שני אישומים:

באישום הראשון, בכך שהוביל 12 מיכלי גפ"מ והוציאם מחוץ לשטח מדינת ישראל, הוא נסע לאזור חוסאן, ושם קיבל מאחר 13 מיכלי גפ"מ במשקלים שונים שמולאו בשטח האזור. המשיב נתפס בשעה 1:30 במחסום המנהרות לכיוון ירושלים כשברכבו המכלים כאמור.

לפי האישום השני, במועדים שונים נהג המשיב לרכוש מיכלי גפ"מ מגורמים שונים שאינם ספקי גז מורשים ולהשתמש בהם לצרכים שונים, בין היתר, לצרכי מסחר. כאשר נהג לאחסן אותם במחסן עזר - בו נתפסו 15 מיכלי גפ"מ. אותו משיב הודה בכתב האישום והורשע בעבירות של הוצאת מיכל גפ"מ מישראל, בניסיון להכנסת מיכל גפ"מ לישראל (נתפס במחסום), באיסור עיסוק, ובהפעלת מחסן עזר. בימ"ש השלום ביטל הרשעתו, והטיל עליו 300 שעות של"צ. על כך הוגש ערעור שהתקבל, בית המשפט המחוזי קבע, בין השאר:

"במקרה דנן, תנאי הלכת כתב אינם מתקיימים. מעשיו של המשיב הינם חמורים ומכתב האישום עולה תמונה של מעשים היוצרים סיכון של ממש לציבור. בתמצית, ייאמר כי עניינן של העבירות הוא בהוצאת מיכלי גפ"מ מישראל, ניסיון להכנסת מיכלי גפ"מ לישראל, הפעלת מחסן עזר ועיסוק ללא רישיון. גפ"מ - שכינויו בשפת היום-יום הוא "גז בישול" - הוא חומר שעלול להתלקח ובמקרה זה, קיימת סכנת התפוצצות. בשל מאפיינים אלו, נקבעו, בין היתר, חובת רישיון לעוסקים בגפ"מ בחוק הגז, והוראות בחקיקה בדבר אופן האחסנה והטיפול בו (ר': תיאור החומר ברע"פ 7941/15 גבור נ' מדינת ישראל (2016))...."

ואדגיש, כי באותו הליך, צירף הסנגור מסמך ולפיו המשיב עובד כיועץ אינסטלציה בחברה פרטית וכי אם יורשע בפלילים יאלץ מעסיקו לפטרו, מהטעם שהמשיב נדרש לעבוד גם למול משרדי ממשלה שונים והרשעתו תימנע ממנו מלעשות כן. באותו מקרה ניתן גם תסקיר שירות מבחן שהמליץ לא להרשיע המשיב.
כלומר למרות שבאותו הליך, המשיב עזב את עיסוקו בתחום הגז, עדיין סבר בית המשפט שהסיכון שנשקף מהמעשים מחייב הרשעה.

לטעמי גם העובדה שהמשיב במקרה שלפנינו היה בעל רישיון לעיסוק בגז אינה פועלת לטובתו, שהרי המשיב, למרות עיסוקו ומודעותו לסכנה, לקח על עצמו תפקידים שאין בהכשרתו לתת להם מענה. דווקא ממי שאוחז ברישיון מצופה יותר להבין זאת.

גם באשר לשיקול השני - "עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם ההרשעה", דעתי כדעת המאשימה.
סעיף 15 לחוק הגז:

" (א) המנהל רשאי לתת למבקש רישיון עבודת גז אם מתקיימים לגביו כל אלה:

....

(2) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי, לדעת המנהל, לבצע עבודת גז; ניתן לראות אם כן, שמדובר בסמכות המנהל, ואין מדובר בסמכות חובה - דהיינו, רק אם המנהל סבור שמדובר בהרשעה שמבחינת מהותה, חומרתה, או נסיבותיה, הוא אינו ראוי לבצע עבודות גז לא יחודש הרישיון. הנאשם יוכל בכפוף להליכי שימוע שיתקיימו, לנסות ולשכנע את המנהל מדוע במקרה זה התנאי אינו מתקיים - ואם יעשה כן יחודש הרישיון.

אכן, קיים סיכון, שהליך זה מול המנהל לא יצלח מבחינת הנאשם, והמנהל יסבור שמעשי הנאשם אינם מלמדים שהוא ראוי לבצע עבודות גז "מפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה" של העבירה שביצע הנאשם - ואולם במקרה שכזה, מוצדק יהיה שהנאשם לא יעסוק בעבודות גז. וגם דומה שלממונה הרלוונטי היכולת המקצועית העדיפה לבחון את מעשי הנאשם

אני ער לנסיבות האחרות שהפנה אליהן הסנגור: הנסיבות האישיות של הנאשם, הודייתו במשטרה שהובילה לגילוי עבירות נוספות, מצבו הרפואי והכלכלי, היותו מתנדב לאורך שנים ארוכות במשטרה וכד' - כל אלה יישקלו על ידי בעת גזירת עונשו של הנאשם.

(2) מתחם העונש ההולם

תיקון מס' 113 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: החוק), קובע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם וזאת על מנת שבית המשפט יקבע את העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה (ר' סעיף 40 א' לחוק העונשין).

סעיף 40 ג' (א) לחוק העונשין מורה כי בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה (עקרון הלימה), ולשם כך יתייחס בית המשפט לערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במקרה זה שני הצדדים סברו שיש להתייחס לכתב האישום כמלמד על אירוע אחד ולקבוע לו מתחם עונש אחד. בעניין זה חשוב להעיר, שכתב האישום, בעיקר בסעיף 5 שלו מנוסח בלשון של "כ-" ולא בלשון של "לא יפחת מ". דהיינו, כאשר המאשימה מציינת שהוכנסו ארצה מיכלי גז לישראל בכ- "30 מקרים", אזי לשון כתב האישום יכולה למשל להוביל לכך שהיו 34 מקרים, אך גם אולי 26 מקרים, ואולי פחות מכך. ספק בהליך הפלילי פועל לטובת נאשם - ועל כן ניסוח עובדות באופן בו מנוסח סעיף 5 מוביל להפחתה של הדברים שניתן לייחס לנאשם. לא זו אף זו, העבירה הרלוונטית לסעיף 5 עניינה הכנסת מיכלי גז לישראל, וגם הוראת החיקוק שנוסחה בכתב האישום, הינה של "ריבוי עבירות" ולא נאמר למשל "30 עבירות" ... כאשר "ריבוי עבירות" יכול להיות גם שתי עבירות בלבד.

(3) הערכים החברתיים המוגנים

דומה שמעשי נאשם פגעו בערך חברתי מוגן של שלום הציבור, ובפרט שלומם וביטחונם של צרכני הגז"מ.

(4) הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בהתאם לסעיף 40ט' לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף, וזאת ככל שחשב בית המשפט שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם.

הנסיבות הרלוונטיות לענייננו הן: חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה, הנזק שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה, לרבות פגיעות ברכוש ובגוף, משך זמן ביצוע העבירה, והיות העבירה מתוכננת.

באשר לגובה הקנס, עלתה סוגיה משפטית, האם גובה הקנס המנהלי משפיע על קביעת מתחם הקנס. הצדדים בעניין זה היו חלוקים כפי שפירטתי. ואולם דומה שסוגיה זו הוכרעה בפסיקה שניתנה לאחר מועד הטיעונים.

ברע"פ 6621/23 מ"י נ' גרין ואח' (7.4.25) (פורסם בנבו) (להלן: הלכת גרין) נידונה השאלה הבאה (ס' 9 להחלטת השו' סולברג):

"כפי שציינתי, בית משפט זה טרם הכריע בשאלת היחס בין סעיף 14 לחוק העבירות המינהליות, לבין תיקון 113 לחוק העונשין, בנוגע לגזירת עונשו של מי שהוטל עליו קנס מינהלי, ואשר ביקש להישפט על העבירה והורשע בביצועה; זו השאלה המונחת לפנינו."

וכבר הערה מקדימה: אין זה המצב שבפני, שהרי בהליך שבפני, מלכתחילה הוגש כתב אישום, ואין מדובר במי שהוטל עליו קנס מינהלי וביקש להישפט.

הלכת גרין קבעה (ס' 48 להחלטת השו' סולברג):

"... במקרים כגון דא, שבהם עונש הקנס הוא העונש היחיד שנגזר על הנאשם שביקש להישפט בגין העבירה, יש לגזור את העונש לפי תיקון 113 לחוק העונשין, תוך שהקנס המינהלי הקבוע בתקנות יהווה עונש מינימום.

אלא אם ראה בית המשפט כי מתקיימות 'נסיבות מיוחדות', המצדיקות רף תחתון נמוך יותר."

עוד עולה מהלכת גרין (בחלק החלטת השו' כנפי-שטייניץ, וראה גם ס' 47 להחלטת השו' סולברג):

"אין חולק, למעשה, שמקום בו ראה בית המשפט לגזור על נקנס (שביקש להישפט והורשע) עונש נוסף על עונש הקנס, הרי שגזירת הדין תיעשה על-פי הוראותיו של תיקון 113 לחוק העונשין בלבד."

כלומר, הקביעה שהקנס המנהלי הוא תחתית המתחם, לא רק שחלה על מקרים שבהם מדובר במי שהוטל עליו קנס מינהלי וביקש להישפט (כפי שהראיתי קודם), אלא גם על מקרים, שהוטל על הנאשם עונש של קנס בלבד. ועל כן,

במקרה שבפני, גם בהיבט זה, אין תחולה לכלל.

עמדת התביעה, לפיה מתחם העונש ההולם, ראוי שיחל מגובה הקנס המנהלי - ובהתאם להלכת גרין, היא נכונה רק במקרים בהם מדובר במי שהוטל עליו קנס מינהלי, ביקש להישפט, והוטל עליו עונש של קנס בלבד - אין זה המצב שבפני, ועל כן יש לבחון, במקרה שבפני, את מתחם העונש ההולם באשר לקנס בהתאם לשיקולי תיקון 113 לחוק העונשין בלבד.

(5) מדיניות הענישה הנהוגה

מדיניות הענישה הנהוגה היא רק אחד מהשיקולים המשפיעים על קביעת מתחם העונש ההולם. גם יש לזכור כי העונש המוטל בכל מקרה נתון הוא תוצר של מכלול רחב של שיקולים ונסיבות. כך למשל, "בקביעת מתחם העונש ההולם ובגזירת הדין בגדרו אין די כמובן בהתייחסות לסעיף העבירה בה הורשע הנאשם, אלא העיקר הוא בעובדות ובנסיבות האירועים הספציפיים בגין הורשע הנאשם..." (ע"פ 5980/15 מדינת ישראל נ' פרי זדה (2016), בפסקה 8; ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2013), בפסקה 12; ע"פ 3619/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 31-32 (2015)).

(6) קביעת המתחם

דומה כי באשר לענישה הפסיקה שהוגשה לעיוני ונסיבות העבירה, מצדיקות מתחם ענישה שבין ענישה הצופה פני עתיד ועד למאסר לתקופה של 8 חודשים (שניתן לרצותה בעבודות שירות).

באשר לקנס, המאשימה עתרה כאמור לקביעת מתחם קנס שבין 120 אלף ₪ ל- 150 אלף ₪ לצד ענישה נלווית (עמ' 8 שו' 19).

אלא שטיעונו המרכזי של התובע באשר לגודל הקנס הסתמך על גובה הקנס המנהלי, אשר בהתאם להלכת גרין, נקבע שאינו רלוונטי למקרה שבפני.

דווקא הפסיקה שכן הוגשה על ידי התביעה ביססה ענישה נמוכה בהרבה, למשל בע"פ 12244-12-17 קנס של 15,000 ₪ בעבירות שמאוד דומות לעניינו, בע"פ 16527-07-11 בגין מסכת אירועים חמורה מהמקרה שלנו הוטל על הנאשם 55,000 ₪, בעפ"ג 19152-06-22 (מחוזי חיפה) - ולמרות הנמקה שהינה שגויה לאור הלכת גרין קנס של - 27,000 ₪.

גם הסנגור הגיש פסיקה מטעמו: ת"פ 49905-10-18 מתחם קנס שבין 4,000 ₪ ל- 20,000 ₪ וכן פסיקה נוספת שמפורטת בתגובה שהוגשה ביום 20.3.25 שהובילה לקנסות בגובה של אלפי ₪ בודדים.

חשוב להדגיש כי בקביעת מתחם העונש, וככל שהוא כולל רכיבי קנס, על בית המשפט להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם (ר' סעיף 40 ח' לחוק העונשין).

באשר לנאשם הוגשו בפני דוחות כלכליים, המלמדים על השתכרות נמוכה יחסית, שמעתי גם טענות הסנגור והנאשם בנושא - והתרשמתי כי אכן מצבו הכלכלי של הנאשם אינו שפיר.

לאור בחינת כלל הנתונים שפורטו לעיל, מצאתי כי מתחם הקנס ההולם בגין נסיבות כתב האישום הוא בין 8,000 ₪ ל- 30,000 ₪.

7) גזירת העונש ההולם בתוך המתחם
בנסיבות תיק זה לא מצאתי כי יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא או לחומרה.
בהתאם לסעיף 40 ג' (ב) לחוק העונשין, בית המשפט יגזור עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות ביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 יא' של חוק העונשין.
באשר לענישה המהותית - המאשימה מלכתחילה לא עתרה להטלת מאסר בפועל או ע"ש - ועל כן דומה שעמדתה תואמת את תחתית המתחם שקבעתי לעבירה - מע"ת (התובע גם לא עתר לרכיבי ענישה של של"צ או פסילה).
באשר לקנס - עתרה המאשימה למקם הנאשם בין השליש התחתון למחצית המתחם. ואילו הסנגור סבר שניתן להטיל ענישה כלכלית בדמות "פיצוי" לאור עתירתו לאי הרשעת הנאשם.
הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הרלוונטיות לענייננו באשר להיבט הקנס הן הנסיבות האישיות שהזכיר הסנגור בטיעוניו ולרבות:
גילו של הנאשם, העדר עבר פלילי, מצבו הרפואי ומצבה הרפואי של בת זוגו, הנזק שיגרם לנאשם בגין הרשעתו, לרבות אולי אי חידוש רשיונו, נטילת האחריות של האשם - אשר לקח אחריות כבר בחקירה במשטרה ואף הודה באירועים קודמים שלא היו לחוקרים ראיות לגביהם, הודיה באופן מיידי בכתב האישום כפי שהוא וחסכון בזמן שיפוטי, תרומתו החיובית של הנאשם לחברה - שהתבטאה בהתנדבות ארוכת שנים במשטרת ישראל.
נסיבות אלה, מובילות אותי למקם הנאשם בחלקו התחתון של מתחם הענישה, גם בהיבט הקנס.
לאור כל הנימוקים שהוזכרו לעיל, אני גוזר על הנאשם:
א. חודשיים מאסר על תנאי למשך שנתיים, שלא יעבור עבירה בה הורשע.
ב. קנס בסך 8,000 ש"ח. הקנס ישולם ב- 16 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון בהם ביום 1.6.25 לא ישולם תשלום אחד במועדו - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מדי.
ג. התחייבות כספית על סך 5,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירה בה הורשע. הנני מקבל הצהרתו של הנאשם באשר להתחייבות וזאת לאחר שהסברתי לו את מהות ההצהרה.
ניתן צו כללי למוצגים.
החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שנקבעו. ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון *35592-*****
· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.
ניתן היום, כ"ג ניסן תשפ"ה, 21 אפריל 2025, במעמד הצדדים.